

VUONNA 2009 MAA- JA METSÄTALOUSHANKEIDEN RAHOITETTAVAKSI ESITETTÄVÄT HANKKEET; HANKEKUVAUKSET

JATKUVAT TUTKIMUSHANKKEET		
Hankkeen nimi	Hankkeen vastuutaho	Tavoitteet/keskeinen sisältö
Kylä kaupungissa	Lapin yliopisto, sosiaalityön laitos/ Arja Kilpeläinen ja Pirjo Oinas	Tutkimuksen tavoitteena on lisätä tietämystä kylien asemasta muuttuvassa kuntarakenteessa, kylän ja keskusalueen suhteen muotoutumisesta sekä kylien elämisen mahdollisuuksien tuottamisessa kuntaliitoksen yhteydessä. Tutkimuskysymykset ovat: Miten turvata kyläläisten osallisuus muuttuvassa kunta-organisaatiossa? Miten kyläyhteisöjen ja kyläläisten sekä kuntakeskuksien toimijoiden suhde rakentuu kuntaliitoksen yhteydessä? Ovatko kyläläiset mukana palveluiden muotoutumisen suunnittelussa ja toteuttamisessa? Tutkimushankkeen 3. vuosi on osa Oinaksen väitöskirjatyötä. www.ulapland.fi
Maaseudun maahanmuuttajat. Suomalaisen maaseudun asema ja merkitys työperäisen maahanmuuton kohdealueena	Helsingin yliopisto/Ruralia-Instituutti, Seinäjoki/ Antti Saartenoja	Tutkimuksen tavoitteena on kartoittaa maaseudun nykytilanne työperäisen maahanmuuton osalta. Samalla näkökulmaa laajennetaan työnantajälähtöisestä ajattelusta maahanmuuttajien ja heidän perheittensä tarpeiden suuntaan sekä maaseutuyhteisöjen merkitykseen onnistuneessa maahanmuuttajan kotouttamisessa. Tutkimuksella luodaan kuva maahanmuuttajan, työnantajan ja paikallisyhteisön muodostamasta kokonaisuudesta, jossa kaikilla osatekijöillä on tärkeä rooli tulomuuttajan onnistuneessa sijoittumisessa maaseudulle. www.helsinki.fi/ruralia/seinajoki/

<p>Maaseudun harvuus ja väljyys: miten niitä tulkitaan ja miten ne ovat yhdistettävissä kehittämistoiminnassa?</p>	<p>Joensuun yliopisto, maantieteen oppiaineryhmä/ Maarit Sireni</p>	<p>Tavoitteena on analysoida ensiksi käsitteellisesti sitä, millä perusteilla maaseudun aluerakenne esitetään joko maaseudun kehittämisen esteenä tai resurssina ja miten nämä argumentit liittyvät toisiinsa. Toiseksi analysoidaan empiirisesti sitä, miten maaseudun aluerakenteen harvuus ja väljyys esitetään keskeisissä aluerakenteen suunnitteluasiakirjoissa eri aluetasoilla sekä miten maaseudun kehittämisen kannalta keskeiset toimijat tulkitsevat näitä kahta argumentaatiolinjaa. Kolmanneksi tavoitteena on tuoda näiden käsitteellisten ja empiiristen analyysien tulokset keskusteltaviksi ja käytettäväksi maaseudun kehittämistyössä.</p> <p>www.joensuu.fi</p>
<p>Luontoyrittäjänä yksityismailla - Metsänomistajan ja yrittäjän kestävän yhteistyön edellytykset</p>	<p>Helsingin yliopisto/Ruralia-Instituutti, Seinäjoki/ Anne Matilainen</p>	<p>Tutkimuksen tavoitteena on: 1) tuottaa tietoa maanomistajan ja yrittäjän välisestä suhteesta: miten omistajuusarvot vaikuttavat yritysyhteistyön toteutumiseen ja miten rakentaa molempia osapuolia hyödyttävä, luottamukseen perustuva yhteistyösuhde, jotta yritystoiminnan edellytykset pystyttäisiin turvaamaan mahdollisimman hyvin, 2) tuottaa tietoa tukemaan olemassa olevien sopimus- ja korvausjärjestelmien käyttöönottoa, 3) nostaa esille alan hyviä käytäntöjä sekä ratkaisuja metsänomistajan ja yrittäjän väliseen suhteen ongelmakohtien hallintaan, 4) tuottaa lisätietoa erilaisten sopimuskäytäntöjen merkityksestä metsänomistajalle.</p> <p>www.helsinki.fi/ruralia/seinajoki/</p>
<p>Herukka- ja omenaraaka-aineiden vaikutus tilaviinituotteiden prosessoitavuuteen ja laatuun</p>	<p>Hämeen Ammatillisen Korkeakoulutuksen Kuntayhtymä/ Kaarina Hänninen ja Sanna Lento</p>	<p>Hankkeen tavoitteena on saada uutta, tilaviinointia kehittävää tutkimustietoa eri raaka-aineiden vaikutuksista valmistusprosessiin sekä lopullisiin tuotteisiin. Tavoitteena on löytää sopivimmat raaka-aineet eri tuotteiden valmistukseen ja lajikkeet, joiden avulla tilaviinointiin saadaan parhaimmat aistinvaraiset ominaisuudet.</p> <p>www.hamk.fi</p>

PALMA II Palvelut maaseudulla ja syrjäisillä alueilla	Oulun yliopisto, Kajaanin yliopistokeskus, Lönnrot-Instituutti Jouni Ponnikas ja Andra Aldea-Partanen	Hankkeen tavoitteena on selvittää, miten aluekehittämissuunnitelmat vaikuttavat maaseudun kehittämiseen ja erityisesti miten nuoret ovat mukana. http://www.kajaaninyliopistokeskus.oulu.fi/lonnrot/
' Tehdään se itse' - kansalaisvaikuttamisen uusi aika maaseudulla? Tutkimus palvelujen uudelleen organisoitumisesta Suomessa.	Joensuun yliopisto, Karjalan tutkimuslaitos/ Tuija Mononen	Tutkimuksen tarkoituksena on tarkastella maaseudun palvelujen ja laajemmin uuden yhteistoiminnan organisoitumista Itä- ja Pohjois-Suomen kylissä, etenkin Kainuussa, Pohjois-Karjalassa ja Pohjois-Savossa. Samalla tutkimus pyrkii nostamaan esille uusia teoreettis-käsitteellisiä kysymyksiä maaseudun uudesta aktivoitumisesta olevasta kansalaistoiminnasta ja kansalaisvaikuttamisesta. Tutkimuksessa käytetään esimerkkeinä myös muiden EU-maiden maaseudulla toimivista kyläläisten perustamista yhdistyksistä. www.joensuu.fi/ktl/
Maaseutujen ikääntyvät paikallisyhteisöt kehitettävänä - osallistuva toimintatutkimus työllistymisestä ja kansalaistoiminnasta	Joensuun yliopisto, yhteiskuntapolitiikka/ Silva Tedre	Tutkimuksen tavoitteena on: 1) Seurata vanhuspalveluiden uudelleenorganisoitumista erilaisilla maaseuduilla ja jäsentää tapahtuneita muutoksia ja niiden sosiaalisia seurauksia. 2) Selvittää millaisia vanhoja ja uusia sosiaalisia ongelmia (ja vanhojen ongelmien vähenemistä) erilaisilla maaseuduilla vanhenemiseen ja laajemminkin asumiseen saattaa liittyä yleisemmän yhteiskunnallisen muutoksen kontekstissa. 3) Selvittää, miten maaseudun huolenpitoon suuntautuneissa kehittämissuunnitelmissa huomioidaan paikalliset erityispiirteet, paikallinen tieto ja paikallinen toiminta. Toiseksi metodologisina ja teoreettisina tavoitteina on: 4) Kehittää käsitteitä ja lähestymistapoja, jotka mahdollistavat maantieteellisten ja sosiaalisten etäisyyksien/ välimatkojen ottamisen sosiaalipolitiikassa vakavasti. 5) Kehittää lähestymistapoja, jotka tukevat tutkimuksen ja kehittämisen vuoropuhelua. www.joensuu.fi/yhtpol/valikko/index_1.html

Kulttuuritapahtumien kehittäminen ja hyödyntäminen maaseudulla	Jyväskylän yliopisto, Kokkolan yliopistokeskus, Chydenius/ Kari Ilmonen	Hankkeen tutkimusosiossa päätehtävänä on analysoida menestyvien maaseututapahtumien toimintamalleja ja hyviä kokemuksia niiden alueellisesta hyödyntämisestä. Kehittämisosiossa tehtävänä on tuottaa kehittämismalleja sekä kulttuuritapahtumien kehittämiseen että niiden tehokkaampaan aluetaloudelliseen hyödyntämiseen. Hanke on luonteeltaan kehittämistutkimusta. http://www.chydenius.fi/
PARAS-arviointitutkimusohjelma	Suomen Kuntaliitto/ Kaija Majoinen ja Marianne Pekola-Sjöblom	Laajana yhteistyöhankkeena toteutettavan arviointitutkimusohjelman tavoitteena on saada tietoa PARAS-hankkeen muutosprosesseista, hankkeen myötä tapahtuvista muutoksista sekä muutoksen vaikutuksista. Tutkimusohjelman avulla pyritään saamaan vertailukelpoista tietoa yhtäältä eri toimijoiden näkökulmasta ja toisaalta PARAS-hanketta erityyppisesti eteenpäin vievissä ja peruslähtökohdiltaan erityyppisissä kunnissa esim. maaseututyypityksen, kokoluokan ja maantieteellisen sijainnin mukaan tarkastellen. PARAS-arviointitutkimusohjelman keskeisiä aihealueita ovat yhtäältä PARAS-toimeenpanoon liittyvä uudistuksen toteutumisen arviointi ja toisaalta PARAS-uudistuksen vaikutukset kunnallisiin palveluihin, demokratiaan ja johtamiseen, henkilöstöön, kunta- ja aluetalouteen sekä yhdyskuntarakenteen toimivuuteen. Kukin aihealue muodostaa oman tutkimusmodulin, josta kustakin vastaa pääsääntöisesti yksi tutkimustaho. Erillistutkimuksena hankkeeseen liitetään ainakin hanke kielellisten vaikutusten arvioinnista. Tutkimusmodulien yhteistyötä koordinoidaan hankkeen projektiryhmän kautta. www.kunnat.net/arttu

JATKUVAT KEHITTÄMISHANKKEET		
Hankkeen nimi	Hankkeen vastuutaho	Tavoitteet/keskeinen sisältö
Luonto- ja maisemapalvelut -teemaryhmä - uusista palveluista ja toimintamalleista elinvoimaa maaseudulle.	Metsätalouden Kehittämiskeskus Tapio/ Airi Matila	Hankkeen tavoitteena on työllisyyden ja elinvoimaisen maaseutuyrittäjyyden edistämiseksi koota luonto- ja maisemapalvelut -alaa toimialana, selvittää alan nykytilaa, kehittää alan yrittäjyyttä ja toimintaympäristöä sekä toteuttaa alan viestintää. www.maaseutupolitiikka.fi
Luonnontuotealan teemaryhmä - verkostoyhteistyöstä ja hyvinvoinnista alan vahvuuksia.	Helsingin yliopisto, Ruralia-Instituutti, Seinäjoki/ Juha Rutanen	Hankkeen tavoitteena on elinvoimaisen maaseutuyrittäjyyden edistämiseksi ja monipuolistamiseksi vahvistaa luonnontuotealan ja luontoyrittäjyyden kehittämisverkostoa, kehittää alan yrittäjyyttä, toimintaympäristöä ja kansainvälistymistä sekä toteuttaa alan viestintää. www.maaseutupolitiikka.fi
Maaseutumatkailun valtakunnallinen kehittäminen	Maaseutumatkailun teemaryhmä (YTR); Laurea-ammattikorkeakoulu/ Maarit Fränti ja Pirjo Räsänen	Teemaryhmän tehtävänä on v. 2009 erityisesti alan toimintaedellytysten kehittäminen, ohjelmallisten kehittämiskokonaisuuksien rakentaminen, tiedonvälitys, alan osaamisen ja palvelulaadun parantaminen. Työllä edistetään myös kansallisen matkailustrategian toteuttamista. www.maaseutupolitiikka.fi
Ruoka-Suomi -työryhmän toiminta vuonna 2009	Turun yliopisto Täydennyskoulutuskeskus/ Heidi Valtari	Ruoka-Suomi -teemaryhmän tehtävänä on osallistua kansallisen maaseutupoliittisen kokonaisohjelman valmistelu- ja toimeenpanotyöhön erityisesti pk-elintarvikeyrityksien osiossa, kehittää alan toimintaympäristöä ja yhteistyöverkostoja sekä seurata ja osallistua pk-elintarvikeyrityksien ”edunvalvontaan”. V. 2009 toimenpiteinä ovat erityisesti Ruoka-Suomi -tiedote (4 nroa), valtakunnalliset ja alueelliset seminaarit ja koulutukset, hankkeiden rakentaminen aluetasolle, yritystilastointi sekä osallistuminen hallituksen suomalaisen ruokakulttuurin edistämishankkeen toimeenpanoon. Kansainvälistä yhteistyötä tehdään erityisesti yhteispohjoismaisessa pienteurastamo -hankkeessa sekä BaltFood-Interreg-hankkeessa. www.maaseutupolitiikka.fi

Yrittäjyyden teemaryhmä	Suomen Uusyrityskeskukset ry./ Heikki Pietarinen	Teemaryhmän kokoukset ja tilaisuudet, sihteerin tehtävät ja tiedottaminen. Uusien yrittäjyys Hankkeiden suunnittelu ja käynnistäminen erityisesti niillä toimialoilla ja yrittäjyyden uusien mahdollisuuksien aloilla joilla ei ole omaa teemaryhmää tai muuta edistämishanketta. Poikkihallinnollisen ohjelman viimeistely. Ohjelma on lähtökohtana tutkimushankkeille, kehittämishankkeille, uusien liiketoimintojen siirtopalveluille, koulutuspäiville ja kehittämisseminaareille. Erityisiä painoalueita ovat maaseudun mikroyritysten kehittämiseen liittyvät toimenpiteet uusien ja kasvavien liiketoiminta-alueiden osalta sekä palvelusektorin uusiutuminen ja kilpailukyvyyn nostaminen. Toteutuksessa huomioidaan tutkimus, Yritys-Suomi-innovaatiopalvelut ja osaamiskeskusohjelmat, jotka kytketään vahvoiksi osiksi maaseutuyrittäjyyden edistämistehtävään. www.maaseutupolitiikka.fi
Suomen yrttialan kehitys - yhteishanke.	Arktiset Aromit Ry/ Simo Moisio	Hankkeessa viedään eteenpäin yrttialan kehittämissstrategian toteuttamista mm. rakentamalla yhteistyössä alan eri toimijoiden kanssa strategiaa tukevia kehittämistoimenpiteitä, joille haetaan rahoitusta eri ohjelmista+yritysten omarahoitus. www.arctic-flavours.fi
Public-Private Partnership maaseudun yritystoiminnan edistämisessä –hanke	Suomen Kuntaliitto/ Jarkko Huovinen	Hankkeen tavoitteena on kehittää kunnissa toimintamalleja, jotka entistä paremmin ottavat huomioon maaseudun pienyritykset julkisten palveluiden/tuotteiden tuottajina ja levittää tällaisia toimintamalleja kuntakentässä. www.kunnat.net/ppp-hanke
Svenska temagruppen	Svenska Studiecentralen/ Peter Backa	Temagruppens kompetens är den breda landsbygdspolitiken, d.v.s. samma arbetsområde som den landsbygdspolitiska samarbetsgruppen YTR. Inom detta arbetsfält är temagruppens uppdrag att sköta frågor som speciellt berör den finlandssvenska befolkningen. Språkliga och kulturella frågor är centrala. Men det finns också t.ex. närings-, kommunikations- och strukturfrågor som är av speciellt finlandssvenskt intresse. www.maaseutupolitiikka.fi

Kansalaistoimijoiden ja julkisen sektorin yhteistyön ja työnjaon kehittäminen maaseutuoloissa	Suomen Nuorisoseurojen Liitto ry./ Ritva Pihlaja	Teemaryhmän tehtävät: Seurata palvelujen rakenneuudistusta ja määrittää kansalaisjärjestöille luontevasti kuuluvat tehtävät ja ne tehtävät, jotka ehkä jäävät kunnilta ja yrityksiltä pois, koota ja levittää palvelujen järjestämisen hyviä käytäntöjä maaseutuolosuhteissa, tehdä paikalliseen palvelujen järjestämiseen liittyviä ehdotuksia koskivat ne sitten toimijoiden yhteistyötä, toimintamalleja, verotusta tai kilpailusäädöksiä, rakentaa uusia työtapoja julkisen vallan, yritystoiminnan ja kansalaistoimijoiden välille ja kehittää palvelutuotteita kansalaisjärjestöille väliin jäävien tehtävien hoitamiseksi sekä arvioida kustannuksia ja rahoitustapoja. www.maaseutupolitiikka.fi
Maaseudun uusi aika -lehti	Maaseudun uusi aika yhdistys/ Tuija Mononen ja Marja Kerttu Kurkela	Monitieteisen maaseutututkimuksen ja maaseutupolitiikan aikakauslehden toimittaminen. www.mua.fi
Kulttuuri maaseudun mahdollisuutena	Kulttuuriteemaryhmä c/o Opetusministeriö/ Pirkko Liisi Kuhmonen ja Heli Rintahaka	Teemaryhmän tehtävänä on tehdä maaseudun kulttuurin kehittämistyötä koskevia aloitteita, toimia viidennen maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman ja alueiden kehittämislain erityisohjelman linjausten mukaisesti sekä seurata ohjelmiin sisältyvien kulttuuriosioiden ja toimenpiteiden toteutumista ja toteuttaa toimintasuunnitelmassa esitetyt hankkeet, edistää kulttuuriohjelman laajojen kehittämisen teemojen sekä toimenpidekokonaisuuksien toteuttamista, toteuttaa, seurata ja arvioida kulttuuriohjelman toimenpiteitä alueellisesti maaseudulla, edistää maaseudun kulttuuritoimijoiden verkostoitumista kulttuurifoorumitoiminnalla, julkaista selvityksiä hyvistä toimintamalleista sekä hyödyntää kulttuuria ja maaseutua koskevien tutkimusten ja selvitysten tuloksia tiedottamalla niistä toimijaverkoille www.maaseutupolitiikka.fi
Maaseudun sopimuksellisuusteemaryhmä	Vaasan yliopisto/Levón-Instituutti/ Miia Mäntylä	Teemaryhmän tavoitteena on maaseutupoliittisen erityisohjelman 2007–2010 toimenpiteen (1) mukaisesti "edistää maaseudun paikallisten palvelujen ja kehittämistoiminnan järjestämistä sopimuksellisin keinoin paikallisten yritysten ja yhteisöjen kanssa. Teemaryhmä kokoaa yhteen kokemukset sopimuksellisuudesta tehdyistä tutkimuksista ja pilottihankkeista sekä lisää hallinnon valmiuksia ja menettelytapoja sopimustoiminnassa". Teemaryhmän työn tuotoksena tulevat olemaan sopimuksellisuuden konkreettiset työmuodot ja toimintatavat levitettävässä muodossa. www.maaseutupolitiikka.fi

<p>Maaseudun hyvinvointipalvelujen teemaryhmä</p>	<p>THL (ent Stakes)/Jyväskylä Riitta Haverinen ja Katja Ilmarinen</p>	<p>Teemaryhmän tehtävät ovat: edistää maaseutupoliittisen kokonaisohjelman ja erityisohjelman hyvinvointia ja hyvinvointipalveluja koskevien toimenpide-ehdotusten toteutumista, seurata kunta- ja palvelurakennemuutoksen mukanaan tuomia muutoksia maaseudun asukkaiden arjessa ja tehdä aloitteita maaseudun hyvinvoinnin edistämiseksi ja hyvinvointipalvelujen kehittämiseksi, lisätä vuoropuhelua ja verkostoitumista hyvinvointipalveluja tuottavien, kehittävien, tutkivien sekä käyttävien tahojen välillä, koota maaseudulle soveltuvia palvelumalleja ja uusia palveluinnovaatioita ja edistää hyvinvointi-palvelujen hyvien käytäntöjen laajamittaista käyttöön ottoa, nostaa esille palvelujen tarjoamisessa ja saavutettavuudessa ilmenneitä ongelmia, tuoda tietoa hyvinvointipalvelujen alueellisesta järjestämisestä erilaisten tutkimus- ja kehittämishankkeiden suunnittelijoille ja toteuttajille sekä edistää monipuolisen tuottajaverkoston syntymistä maaseudun hyvinvointipalveluihin.</p> <p>www.maaseutupoliitikka.fi</p>
<p>Harvaan asutun maaseudun teemaryhmä</p>	<p>Oulun yliopisto, Kajaanin yliopistokeskus, Lönnrot Instituutti/Tarja Lukkari</p>	<p>Hanke liittyy YTR:n teemaryhmäpohjaiseen toimintaan. Tavoitteena on Harvaan asutun maaseudun toimenpideohjelman toteutuksesta huolehtiminen ja sitä kautta harvaan asutun maaseudun elinvoimaisuuden lisääminen. Teemaryhmä seuraa aktiivisesti harvaan asutun maaseudun tilannetta ja pyrkii ennakoimaan tulevia tapahtumia; nostaa esiin harvaan asutun maaseudun näkökulmia ja ongelmia ja hakee yhteistyössä eri tahojen (mm. ministeriöt, maakuntaliitot, kunnat, kansalaisjärjestöt, viranomais- ja kehittäjäorganisaatiot) kanssa niihin ratkaisuja; edistää suunnitelmallisesti Harvaan asutun maaseudun toimenpideohjelman 2008–2013 toimenpiteiden toteutumista laatien vuosittain toiminta- ja tiedotussuunnitelman huomioiden ohjelman toimenpiteiden ajankohtaisuuden päivityskeskustelun yhteydessä; nostaa harvaan asutun maaseudun erityispiirteitä esiin mm. aktiivisen tiedottamisen kautta (HAMA-verkkolehti 3-4 krt/v, netti-TV, internet, lehdistö, radio, TV-lähetykset); järjestää ajankohtaisia harvaan asuttuun maaseutuun liittyviä seminaareja yhteistyössä muiden teemaryhmien kanssa; toimii tiiviissä yhteistyössä YTR:n muiden teemaryhmien kanssa; teettää selvityksiä tarpeen mukaan.</p> <p>www.maaseutupoliitikka.fi</p>

Maaseutuasumisen teemaryhmän toiminnan verkostoituminen	Suomen Kotiseutuliitto/ Mia Saloranta	<p>Teemaryhmän tehtäviä ovat: kansalaisten asumisodotuksia tukevan kunnan kaavoitus- ja rakennuslupakäytännön kehittäminen, maaseudun infrastruktuurikysymysten (tiet, viemärit, vesihuolto, energiahuolto, tietoliikenne) ajankohtaisratkaisujen kehittäminen, erityisesti uusien säännösten mukaisten jätevesijärjestelmien rakentaminen sekä tehokkaiden tietoliikenneyhteyksien pystyttäminen kyliin, maallemuuton edistäminen ja sen esteiden poistaminen, vuokra- ja ensiasuntojen lisääminen maaseudulla ja vähän käytettyjen tai tyhjiillä olevien kiinteistöjen saattaminen asumiskäyttöön, työmatkaliikenteen järjestelyt ja verotuskysymykset, maaseutuasumisen ekologisuuden ja energiatehokkuuden edistäminen mm hanketoiminnan avulla sekä asuntorahoitus ja asumisen tuet maaseudun näkökulmasta.</p> <p>www.maaseutupolitiikka.fi</p>
---	--	--

UUDET TUTKIMUSHANKKEET		
Hankkeen nimi	Hankkeen vastuutaho	Tavoitteet/keskeinen sisältö
Maaseudun eriytyvien aluerakenteiden dynamiikka ja politiikkatoimien maaseututyypittäinen räätälöinti	MTT Taloustutkimus/Hilkka Vihinen ja Olli Voutilainen	<p>Päätavoitteena on selvittää, millainen on maaseudun aluerakenteiden ja maaseudun kehittämisen välinen suhde – millaista aihetta ja mahdollisuuksia se antaa politiikkatoimien maaseututyypittäiseen eriyttämiseen. Osatavoitteena analyysi tarkennetaan koskemaan erityisesti maatalouden ja maaseudun välistä suhdetta, eli sitä mahdollisuutta, että maatalouspolitiikkaa eriytettäisiin eri maaseututyypeille. Lähtökohtana on uuden Maatalouspoliittisen kokonaisuohjelman strateginen linjaus maataloista monipuolisen yritystoiminnan ja useiden tehtävien yksikkönä.</p> <p>Tutkimuksen tuottaman aluekohtaisen tiedon avulla voidaan tehdä politiikkasuosituksia siitä, miten aluerakennetekijöitä tulisi huomioida erityyppisten alueiden kehittämisessä niin maaseutu- maatalous- kuin aluepolitiikan näkökulmasta. Aluerakennetarkastelussa keskitytään elinkeinoihin ja talouteen. Maatalouden alueellista rakennekehitystä tarkastellaan omana kokonaisuutenaan ja verrataan muuhun aluerakennekehitykseen.</p> <p>www.mtt.fi</p>
Learning by gardening koulun oppimisympäristönä puutarhatoiminta - väitöstutkimus	Kirsti Salo	<p>Väitöstutkimus hakee opettaja- ja oppilasnäkökulman kautta vastausta maaseutulähtöisen ympäristökasvatuksen, ulkona oppimisen ja erityisesti puutarhatoiminnan mahdollistamiseksi kouluopetuksessa. Tavoitteena on luoda malli, jonka myötä kehitty koulun opetustehtävää tukeva paikallinen yhteistyöverkosto. Viihtyisän lähiympäristön ja yhteisöllisen toiminnan tiedetään vahvistavan lapsen ja nuoren itsetuntoa ja osallisuuden kehittymistä. Paikallisen maaseutulähtöisen toiminnan vahvuudet ovat lisäksi turvallisten aikuiskontaktien lisääntyminen lasten elinpiirissä. Malli tulee sopimaan myös taajamakouluihin, jolloin se voi toimia maaseutu-kaupunkiyhteyden siltana.</p>

<p>Alakoulusta alekouluksi? Kyläkoulun lakkauttamisen kulut ja kustannukset. Vertaileva tutkimus Suomessa vuonna 2007 lakkautettujen alakoulujen lakkauttamisperusteista, lakkauttamiskustannuksista ja lakkauttamisen maaseutuvaikutuksista</p>	<p>Turun yliopisto, täydennyskoulutuskeskus Heimo Välimäki ja Sami Tantarimäki</p>	<p>Koulun lakkauttaminen on siis monen tekijän summa ja sillä on monitasoisia vaikutuksia. Tulevassa tutkimuksessa on tarkoitus tarttua tähän suppeasti ja vähän tutkittuun teemaan ja tehdä vertaileva tapaustutkimus Suomessa vuonna 2007 lakkautettujen alakoulujen lakkauttamiskustannuksista, lakkauttamisperusteista sekä tapahtuneen maaseutuvaikutuksista. Kohteena tulee olemaan pääosin ennalta valikoitu koulu-, kylä- ja kuntajoukko.</p> <p>Tulevan tutkimuksen keskeisenä tavoitteena on luoda mahdollisimman objektiivinen kokonaiskustannusten laskentamenetelmä. Tarkoitus on myös osaltaan sekä koota yhteen ja vertailla peruskoulun lakkauttamisen perusteita että avata, konkretisoida ja yhteismitallistaa julkisessa keskustelussakin käytettyjä argumentteja. Tutkimuksen myötä saadaan eri toimijatahojen käyttöön koottua tietoa koko maata koskevasta asiasta, siihen liittyvistä eroista ja yhtäläisyyksistä, erilaisista käytännöistä ja läpikäydyistä vaihtoehdoista.</p>
<p>Kylätoiminnan tila ja kansalaisosallistuminen</p>	<p>HY, Ruralia-instituutti Torsti Hyyryläinen</p>	<p>Tutkimuksen tavoitteena on selvittää kylätoiminnan nykytila, minkälaista kansalaisosallistumista kylätoiminta on? Miten aktiivista ja laajaa se on, millaisiin tavoitteisiin toiminnalla pyritään? Millaisina toimijat kokevat/näkevät kylätoiminnan vahvuudet ja heikkoudet sekä tulevaisuuden uhat ja mahdollisuudet?</p>
<p>Menestyvät maaseutuyritykset ja yrittäjyyden edistämiskeinot. Tapaustutkimus yrittäjyystaitojen rakentumisen ja edistämispolitiikan kohtaamisesta</p>	<p>HY/sosiaalipsykologian laitos Kari Vesala</p>	<p>Tutkimuksen tavoitteena on tutkia innovatiivisia, menestykseen johtaneita kehityskulkuja maaseutuyrityksissä ja sitä minkälaisena yrittäjyyttä edistämään pyrkivien toimijoiden/ politiikkatoimien (mm. rahoitustuet, yritysneuvonta, koulutustarjonta) ja strategiaohjelmien (mm. alueelliset, seudulliset ja valtakunnalliset elinkeinojen kehittämissuunnitelmat ja linjanvedot) osuus ja vaikutus näkyvät tutkituissa yritystapauksissa.</p> <p>Tutkimus tullaan toteuttamaan Suupohjan alueella, joka on mukana aluekeskusohjelmassa (verkostopilotti) ja jossa vaikuttaa vahva seudullinen osaamiskeskittymä. Maaseutuyrittäjyyden edistämisen kannalta Suupohja on valtakunnallisesti ottaen erityisen kiinnostava alue. Tutkittaviksi tapausyrityksiksi valitaan alueelta 12 menestynyttä maaseutuyrittäjää siten, että puolet on maatalojen yhteydessä toimivia ja puolet ilman maatilakytkentää toimivia. Haastattelut toteutetaan ja analysoidaan kvalitatiivisella, yrittäjyyden kehitysprosessien, kriittisten vaiheiden ja yrittäjyystaitojen rakentumisen erittelyyn porautuvalla lähestymisellä. Lisäksi haastatellaan kehittämispolitiikan muotoutumisen ja toteutuksen kannalta keskeisiä alueen toimijoita.</p>

<p>Tutkimus maaseudun kauppakeskittymien ja liikenneasemien alueellisista, taloudellisista ja sosiaalisista vaikutuksista</p>	<p>Vaasan yliopisto, Levón-instituutti Jouko Havunen ja Kimmo Riusala</p>	<p>Tutkimuksen tavoitteena on selvittää maaseudulla sijaitsevien kauppakeskittymien ja liikenneasemien alueellisia, taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia. Alueellisina vaikutuksina pidetään tässä tutkimuksessa maaseutukunnan palvelurakenteeseen, liikenteeseen, elinympäristöön ja kuntaimagoon liittyviä vaikutuksia. Taloudelliset vaikutukset ovat rahassa mitattavia vaikutuksia muun muassa kunnan, yrittäjien ja kuluttajien talouteen. Sosiaalisina vaikutuksina pidetään kunnan yhteisöllisyyteen ja asukkaiden vuorovaikutukseen liittyviä vaikutuksia.</p>
<p>Green Care toiminnan vaikutusten ja vaikuttavuuden arviointi</p>	<p>Jyväskylän yliopisto, yhteiskuntapolitiikka Katriina Soini</p>	<p>Hankkeen tavoitteena on 1) identifioida Green Care- toiminnan arvioinnin konteksti: vaikutusten ja vaikuttavuuden eri osa-alueet sekä kartoittaa vaikuttavuuden arviointiin tarvittavat teoriat, menetelmät ja lähestymistavat 2) koota arviointiin liittyvä kansallinen asiantuntijaryhmä, joka arvioi vaikuttavuuden arviointiin tarvittavat menetelmät sekä valitsee lähestymistavan, käytettävät menetelmät ja tapaustutkimusten kohteet sekä 3) toteuttaa vaikutusten ja vaikuttavuuden arviointi valituissa yhteisesti valitulla konseptilla Case – kohteissa. Hankkeen aineisto koostuu alan kirjallisuudesta sekä eri toimijaryhmille kohdistetuista kyselyistä, haastatteluista ja osallistuvasta havainnoinnista. Aineistoja analysoidaan sekä laadullisin, että määrällisin menetelmin. Hanke on monitieteinen, kansallisen ja kansainvälisen tutkimusyhteistyön verkottamiseen tähtäävää. Hankkeen toteuttamiseen osallistuvat Jyväskylän yliopiston (yhteiskuntapolitiikka, taloustiede/maaseutuyrittäjyys) ja MTT:n lisäksi, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Kuopion yliopisto (terveyshallinnon ja - talouden laitos), THL/Jyväskylän alueyksikkö. Lisäksi hankkeen toteutus linkittyy tiiviisti kahden kansainvälisen tutkimusverkoston, COST 866 Green Care in Agriculture ja Farming for Health) toimintaan.</p>
<p>Hyvinvointi ja arjen sujuvuus maaseudulla - hyvinvointipalvelujen merkitys ja toimivuus kuntalaisen silmin</p>	<p>Jyväskylän yliopisto, historian ja etnologian laitos Pirjo Korkiakangas ja Pilvi Elina Hämeenaho</p>	<p>Väitöskirjatutkimus keskittyy tarkastelemaan maaseudulla asumisen mahdollisuuksia ja arjen sujuvuutta peruspalvelujen näkökulmasta. Keskeisiksi tutkimuskysymyksiksi nousevat ihmisten omat määrittelyt hyvinvoinnilleen, peruspalvelujen merkitys osana hyvän elämänlaadun määrittelyä sekä heidän kokemuksensa maaseudusta asuinpaikkana ja arkielämän ympäristönä. Tavoitteena on löytää maaseudun arjen hankaluuksia ja kehittämishaasteita sekä kuvata ja analysoida hyviä paikallisten palvelujen malleja. Hyvät palvelumallit luovat perustan palveluverkon uudelleen järjestämisen suunnittelulle sekä kunnan eri toimijoiden yhteistyön kehittämiselle.</p>

Arjen turvaa kylissä	Lapin yliopisto, sosiaalityön laitos Anneli Pohjola ja Arja Kilpeläinen	Tutkimuksen tavoitteena on selvittää: 1) mitä arjen turvallisuutta ja sujuvuutta lisääviä palveluja tutkimuksen kohteeksi valittujen harvaan asuttujen alueiden asukkaat toivovat saavansa/ovat valmiita käyttämään järjestöjen tuottamina, 2) miten järjestöissä toimivat vapaaehtoiset kokevat voivansa sitoutua vapaaehtoistyöhön kohdistuviin kasvaviin vaatimuksiin ja mikä edistää tai rajoittaa heidän sitoutumistaan toimintaan, 3) miten kohteeksi valituilla alueilla toimivat järjestöt kokevat omat mahdollisuutensa vastata niille asetettuihin kasvaviin vaateisiin alueiden julkisen sektorin palvelutuotannon tukena tai korvaajana.
Koulunkäynnin arki maaseudulla	Vaasan yliopisto, Levón-instituutti Jouko Havunen ja Kari Leinamo	Tutkimuksessa etsitään oikeaa palvelutasoa maaseudun 1 - 6 - luokkalaisten oppilaille ja heidän perheilleen, jotta kuntalaisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteet täyttyvät. Tutkimuksessa vertaillaan koulunkäynnin ja koulukuljetusten järjestämisen periaatteita, koulun monikäytön ja kyläläisten harrastusmahdollisuuksien toteutumista sekä lähikouluperiaatteen säilymistä erityyppisten kuntien maaseutualueilla.
Kansalaisosallistuminen ja yhteisöllisyys maaseudun hyvinvointipalvelujen uudelleenorganisoinnissa	Jyväskylän yliopisto, Kokkolan yliopistokeskus Chydenius Aila-Leena Matthies	Tavoitteena on luoda kansalaisten omien ideoiden pohjalta ja eri sektoreiden voimavaroja yhdistäen paikallisesti rakentuvia hyvinvointipalvelujen malleja. Hankkeessa tehdään pohjatyötä mahdollisille tuleville KASTE-ohjelmaan esitettäville hankkeille ja mahdollisille väitöskirjoille.
Maaseutuasumisen yhteiskunnalliset edellytykset	Vaasan yliopisto, Levón-instituutti Jouko Havunen ja Miia Mäntylä	Tavoitteena on esitellä uusia näkemyksiä viime aikoina vahvistuneeseen keskusteluun maaseutuasumisen kestämyydestä. Tarkoituksena on selvittää, millä edellytyksillä maaseudulla asuminen on tulevaisuudessakin taloudellisesti ja ekologisesti kestävällä pohjalla. Käynnistys vuoden 2009 aikana, varsinainen hankkeen toteutus vuonna 2010.
Eheyttävä kylämökkeily? Vapaa-ajan asuminen maaseudun kylissä ja taajamissa	Joensuun yliopisto, matkailualan opetus- ja tutkimuslaitos Ulla Ritola-Pesonen ja Mia Vepsäläinen	Hankkeen tavoitteena on tutkia, millaista vapaa-ajan asutusta on kylissä ja pienissä taajamissa sekä niiden läheisyydessä, millaisia asutustihentymiä vapaa-ajan asutus näissä muodostaa ja miten kyliä voidaan luokitella vapaa-ajan asutuksen perusteella. Tutkimuksessa hyödynnetään yhdyskuntarakenteen seurantajärjestelmää (YKR) ja muita paikkatietoaineistoja.

<p>Kyläparlamentit suoran vaikuttamisen kanavina ja vuoropuhelun foorumina</p>	<p>Oulun yliopisto, Kajaanin kehittämiskeskus/Jouni Ponnikas ja Kalle Nieminen</p>	<p>Tutkimuksen tavoitteena on tuottaa tietoa kyläparlamentista toimintamallina - onnistumisen edellytyksistä - ja kehittää toimintaa edelleen. Kainuun tapaukselle haetaan valtakunnallista vertailua. Valtakunnallisesti kyläparlamenttia tai vastaavaa toimintaa on, mutta ei kovinkaan yleisesti. Tiedon tarvetta mallin toiminnasta ja kehittämisen mahdollisuuksista on selvästi. Menetelmä on pitkälle toimintatutkimuksellinen; tutkija on itse mukana tutkittavan mallin prosesseissa. Tietoa kerätään myös haastatteluilla ja vierailamalla eri ympäristöissä - kunnissa eri puolella maata.</p>
<p>Aluevaikuttaminen kunnanosien ja maaseudun kehittämisessä (ALVA)</p>	<p>Suomen Kuntaliitto, kuntakehitys ja tutkimusyksikkö/Kaija Majoinen ja Päivi Kurikka</p>	<p>Hankkeen tavoitteena on pyrkiä löytämään ja määrittelemään välineitä kunnan asukkaiden ja erilaisten paikallistoimijoiden mielipiteen kanavoimiseen osaksi kunnan päätöksentekoa. Hankkeen tavoitteena ei ole laittaa paremmuusjärjestykseen erilaisia äänen kuulemisen tai alueellisen vaikuttamisen menetelmiä. Tavoitteena on kuvata ennen kaikkea analyttisesti ne mahdollisuudet, jotka ovat käytettävissä alueellisen vaikuttamisen vahvistamiseksi ilman uusien hallinnollisten tasojen muodostamista.</p> <p>Hankkeen kehittämistyön perustaksi tehdään kartoitus jo olemassa olevista alueellisen vaikuttamisen toimintamuodoista ja niille tyypillisistä toimintatavoista. Hankkeessa kuvataan laaja joukko vaikuttamisen toimintamalleja sekä tuotetaan työvälineitä joiden avulla paikallistoimijat voivat arvioida eri toimintamallien sopivuutta omalle alueelleen. Tämän kartoitustyön piiriin voidaan ottaa mukaan myös muita kuin kuntaliitoskuntia. Kartoituksen tarkoituksena on osoittaa laajasti ottaen kehittämistyön suuntaviivat ja tarvittavat toimenpiteet.</p>

Uudet Kehittämishankkeet		
Hankkeen nimi	Hankkeen vastuutaho	Tavoitteet/keskeinen sisältö
Matkailun alueelliset tietovarannot	Joensuun yliopisto/Antti Honkanen ja Ulla Turtiainen	Päätavoitteena on kehittää matkailutoimialan valtakunnallinen tietovaranto, jonka avulla on mahdollista esittää ja analysoida maakuntien alueellista matkailutoimintaa, sen vaikutuksia ja merkitystä. Menetelmät: Hankkeen yleinen toimintamalli perustuu ammattikorkeakoulujen suorittamaan tiedonkeruuseen. Yliopisto määrittelee ja linjaa kerättävän aineiston muodon. Yksi osa tutkimustyötä on etsiä innovatiivisia tapoja kerätä alueellista dataa matkailuyritysten asiakkaista.
Suomenhevosen verkostohanke osana hevosalan valtakunnallista kehittämistä	Suomen Hippos ry./ Pekka Soini ja Suvi Louhelainen	Hankkeessa tavoitteena on saada aikaan organisoitu yhteistyömalli suomenhevosen kehittämistoiminnan eteenpäinviemiseksi ja koota käytännön työn kautta yhteen hajanainen toimijajoukko suomenhevosen ympärillä. Tavoitteena on edelleen sitouttaa toimijoita vastaamaan yhteiseen haasteeseen, suomenhevosen tulevaisuuden turvaamiseksi. Luotavien yritysverkostojen kautta on tavoitteena edistää suomenhevoseen liittyvää tiedonkulkua ja tuotantoprosesseja.
Paikalliskehittäjien yhteistyön syventäminen viestinnässä	Suomen Kylätoiminta ry./RistoMatti Niemi ja Tuomas Perheentupa	Tavoitteena on, että hankkeen aikana MaaseutuPlus -lehti laajenee kattamaan selvästi nykyistä mittavamman paikallistoimijoiden järjestökentän, jolloin lehden maaseutupoliittinen painoarvo ja paikallistoimijoiden äänen kantavuus lisääntyy. Lehden vuorovaikutteisuus lukijoiden kanssa lisääntyy mm. Lakimiesnurkan kautta. Kun lehden taustatahoina on useita keskusjärjestöjä jäsenkuntineen, lehden levikki ja samalla uskottavuus ilmoitusvälineenä lisääntyy.
Maaseudun arjen turvaverkosto -hanke	Lapin lääninhallitus/ Seppo Lehto	Tavoitteena on luoda arjen turvaa rakentava, pysyvä verkostoyhteistyöhön perustuva toimintamalli, jossa yhdistyvät poikkihallinnollisesti valtakunnallisten ja alueellisten kehittämisohjelmien tavoitteet sekä paikallisesti harvaan asutun maaseudun kehittämistarpeet.

VUONNA 2009 RAHOITETTAVAKSI ESITETTÄVÄT MAASEUTUPROFESSUURIT	
Maaseutututkimuksen professori (Joensuu)	Joensuun yliopisto Markku Tykkyläinen
Maaseutututkimuksen professorin määräaikainen virkasuhde (erityisalana kulttuuritutkimus)	Jyväskylän yliopisto Chydenius-Instituutti Kari Ilmonen
Maaseutututkimuksen professori (Rural Areas as economic and social platforms)	Jyväskylän yliopisto taloustieteellinen tdk Tuomas Kuhmonen
Professor i samhällvetenskap med inriktningen rural forskning	Åbo Akademi Erland Eklund
Maaseutupolitiikan professori MTT:ssä	Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus Hilkka Vihinen
Professor in Rural Studies	Helsingin yliopisto, Ruralia- Instituutti Leo Granberg